

Informatienota

Datum vergadering	: 28 mei 2024
Registratienummer	: GZDGWB1435162/1435163
Informatienotnummer	: IN057
Portefeuillehouder	: Piet Jan den Dikken
Bijlage(n)	: -
Onderwerp	: Nieuwkomersonderwijs West Betuwe

Onderwerp

Nieuwkomersonderwijs West Betuwe.

Kennisnemen van

De ontwikkelingen binnen het nieuwkomersonderwijs in West Betuwe.

Inleiding

Het nieuwkomersonderwijs is een van de prioriteiten uit het jaarplan onderwijsvisie 2024. In 2022 is, in eerste instantie voor de Oekraïense vluchtelingen, een start gemaakt met het nieuwkomersonderwijs in West Betuwe. Dit onderwijs is inmiddels, in de vorm van een pilot, beschikbaar voor alle nieuwkomers in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Over deze pilot bent u geïnformeerd via de raadsinformatienota (IN053) van 27 juni 2023.

Ook nieuwkomers vanaf 12 jaar volgen in de regel niet direct het reguliere voortgezet onderwijs. Voor hen zijn er de internationale schakelklassen (hierna te noemen: ISK). Door de toename van het aantal nieuwkomers zijn hier vaak wachtlijsten.

Zowel in het primair onderwijs als in het voorgezet onderwijs aan nieuwkomers is er een aantal lokale ontwikkelingen die wij via deze raadsinformatienota met u delen.

Kernboodschap

Primair onderwijs

Met de komst van Oekraïense vluchtelingen bleek de inrichting van lokaal nieuwkomersonderwijs voor deze doelgroep in de primair onderwijsleeftijd noodzakelijk. Begin 2023 werd duidelijk dat er behoefte is aan verbreding van het lokale onderwijsaanbod voor alle nieuwkomers (asielzoekers, statushouders en arbeidsmigranten) binnen het primair onderwijs. Sinds schooljaar 2023-2024 bieden we het 'brede' nieuwkomersonderwijs aan in het Lingehuis in Geldermalsen. Deze locatie heeft ruimte voor maximaal 60 leerlingen. Op dit moment volgen 37 leerlingen in de leeftijd van 6 tot en met 14 jaar les in het Lingehuis. Deze leerlingen krijgen gemiddeld 40 tot 60 schoolweken les in de nieuwkomersklas. De lengte van het verblijf in het nieuwkomersonderwijs wordt op maat en per individuele leerling bepaald. Met deze capaciteit verwachten we ook een eventuele toename van het aantal

leerlingen als gevolg van de Spreidingswet te kunnen opvangen, zonder dat er een wachtlijst ontstaat.

Voor de leerlingen van 13 en 14 jaar is een 'groep 9' ingesteld. Zij volgen onderwijs in het Lingehuis, in afwachting van een plaats in een ISK.

De leerlingen melden zich, tegelijk met de start in de nieuwkomersklas, aan bij de basisschool in hun woonplaats. Met deze school is steeds contact over de vorderingen van de leerling. De leerling gaat in de laatste periode van het verblijf in de nieuwkomersklas regelmatig wennen in het reguliere onderwijs. De instroom in het reguliere onderwijs in de eigen woonplaats verloopt op die manier geleidelijk.

De inrichting van het nieuwkomersonderwijs is gestart in de vorm van een pilot. Deze loopt af aan het einde van dit schooljaar op 31 juli 2024. De pilot is recent geëvalueerd. Unaniem erkennen en ondersteunen de bestuurders van het primair onderwijs de meerwaarde van het nieuwkomersonderwijs en willen gezamenlijk zorgdragen voor continuïteit. Op dit moment bereiden we daarom -anticiperend daarop- een hernieuwde 'samenwerkingsovereenkomst nieuwkomersonderwijs West Betuwe' voor. Hiermee hebben we tot doel het nieuwkomersonderwijs voor langere tijd te borgen. Nadat deze samenwerkingsovereenkomst door ons college is vastgesteld, stellen wij u hiervan op de hoogte.

De expertise van het team van het nieuwkomersonderwijs is ook beschikbaar voor de leerlingen die na het verblijf in de nieuwkomersklas instromen in het reguliere onderwijs, als vraagbaak en in de vorm van 'nazorg'.

Voortgezet onderwijs

De nieuwkomers voor het voortgezet onderwijs zijn aangewezen op een ISK. Landelijk zijn er zo'n 2.000 nieuwkomers in het voortgezet onderwijs die geen onderwijs krijgen ('thuiszitters'). Ook in West Betuwe herkennen we dit beeld: de ISK van het Lingecollege in Tiel heeft een wachtlijst. Hier volgen de meeste nieuwkomers uit West Betuwe voortgezet onderwijs.

Begin april bleek de wachtlijst van de ISK bij het Lingecollege nagenoeg weggewerkt. Voor alle nieuwe leerlingen die nu nog worden ingeschreven is echter geen plaats tot de zomervakantie. Dit geldt ook voor de twaalf alleenstaande minderjarige vreemdelingen (hierna te noemen: amv's) die recent in Geldermalsen zijn komen wonen (locatie Windvaan). De amv's volgden in de gemeente van herkomst al lessen in een ISK. Het vervolgen van deze lessen zou door de wachtlijst bij het ISK voor een aantal maanden stoppen. Dit voorkomen wij door voor de komende maanden 'onderwijs op maat' in te kopen bij Lianstrainingen. De lessen zijn in week 17 gestart en lopen in ieder geval door tot aan de zomervakantie. Tot en met de meivakantie worden de lessen gegeven in beschikbare ruimte in de Fruittechcampus, na de meivakantie in De Lingeborgh, beiden in Geldermalsen. De verwachting is dat de amv's na de zomervakantie instromen in het middelbaar beroepsonderwijs (MBO).

Hoewel dit niet de doelgroep is, nodigen we de West Betuwse leerlingen die nog op de wachtlijst van de ISK staan, uit om ook deel te nemen aan het onderwijsprogramma.

Om te voorkomen dat er in het nieuwe schooljaar opnieuw lange wachtlijsten voor de ISK ontstaan, onderzoeken we met het Ministerie van OCW en de scholen voor voortgezet onderwijs de lokale en regionale mogelijkheden om dit probleem op te lossen. Daarbij biedt

de 'Wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs' mogelijk uitkomst: het uitgangspunt is en blijft dat nieuwkomers het best op hun plek zijn in het bestaande aanbod van (nieuwkomers)onderwijs. Echter om in te kunnen grijpen bij wachtlijsten is de ruimte gecreëerd voor schoolbesturen om onder voorwaarden tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen (internationale schakelklassen) in te richten (tot medio 2028).

Consequenties

De nieuwkomers in het primair en voortgezet onderwijs bereiden we zo optimaal en passend mogelijk voor op het volgen van het reguliere onderwijs.

Door nieuwkomers gezamenlijk en op maat onderwijs aan te bieden ontlasten we het reguliere onderwijs.

Financiën

De kosten van de beschreven initiatieven inzake het nieuwkomersonderwijs dekken we uit bestaande middelen.

Communicatie

We blijven over de ontwikkelingen in het nieuwkomersonderwijs voortdurend in overleg met de schoolbesturen, het ministerie van OCW en andere maatschappelijke partners.

Vervolg

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

Geen.

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Philip Bosman

Servaas Stoop